

La conjuntura econòmica de Barcelona

Octubre de 2016

27 d'octubre de 2016

BBN

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

L'economia mundial encara el darrer tram de l'any...

...amb un ritme de creixement més feble del previst per la manca de dinamisme de la demanda i l'elevat endeutament, que provoca tensions deflacionistes, debilita els bancs i frena la inversió. Un cercle que limita el creixement previst per enguany al 3,1%, amb un ritme expansiu molt contingut a les economies desenvolupades i més dinàmic en el cas de les emergents, algunes de les quals pateixen un escenari de preus molt desfavorable. Pel que fa a l'endeutament, recentment l'FMI ha donat a conèixer que el deute brut mundial assoleix el 225% de la producció econòmica anual, un nivell mai assolit amb anterioritat i que situa aquest element, juntament amb l'amenaça terrorista, els riscos geopolítics o la desigualtat, entre els factors que alimenten la incertesa sobre l'evolució de l'economia global, ja en alerta pel repunt previst del preu del petroli o per l'alentiment del comerç mundial.

Europa és un bon exponent de com la feblesa de la demanda, ...

...dificulta l'assoliment d'un ritme de creixement relativament vigorós. El PIB de la zona euro acumula tretze trimestres de creixement ininterromput, però només en un d'aquests trimestres ha superat el mig punt. I malgrat que durant el darrer trimestre s'ha accelerat lleugerament el ritme expansiu, es preveuen avenços molt moderats, atès l'escenari canviant de preus de petroli i atès també que amb els tipus d'interès vigents tampoc queda marge per a gaires estímuls monetaris. Preocupa, i molt, la crisi dels refugiats (i les implicacions sobre principis, drets, seguretat o solidaritat dins de la UE) i la concreció de la desconnexió entre la Gran Bretanya i la UE i els seus impactes a mitjà i llarg termini.

A Espanya, el nou govern que està a punt de formar-se...

...s'haurà d'enfrontar a desafiaments immediats (pressupost, deute...) i a d'altres de llarg abast (pensions...), a més d'encaixar els dictàmens i les recomanacions que l'FMI o la Comissió Europea acaben de fer sobre les finances públiques, en els quals indiquen, en línies generals, la necessitat de contenir el dèficit. L'economia del país continua avançant, creixent molt per sobre de la mitjana europea, alhora que l'ocupació també ho fa. Amb precarietat, temporalitat i baixos salaris, però creixent.

Els indicadors econòmics de Barcelona...

...s'endinsen en el darrer bimestre de l'any sense canvis substancials en la trajectòria expansiva registrada els darrers trimestres. L'evolució del mercat de treball -on l'ocupació continua creixent a un ritme del 3,8% i l'atur cau a taxes de dos dígits-, sintetitza i avança un creixement econòmic similar al dels trimestres precedents. El consum privat, que inclou l'impacte de l'activitat turística i també de la inversió privada tant en béns d'equipament com en construcció, és el principal element que impulsa l'expansió.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

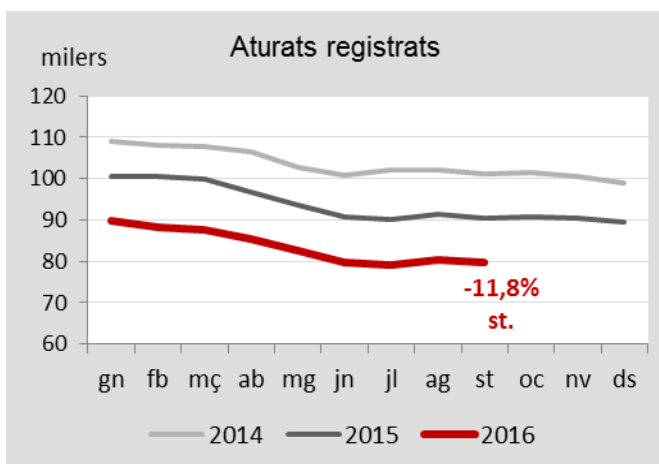
Turisme

Construcció
i immobiliari

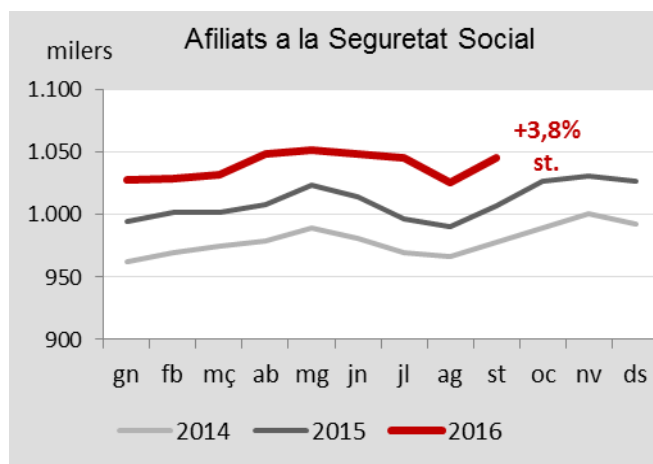
Consum

Transports

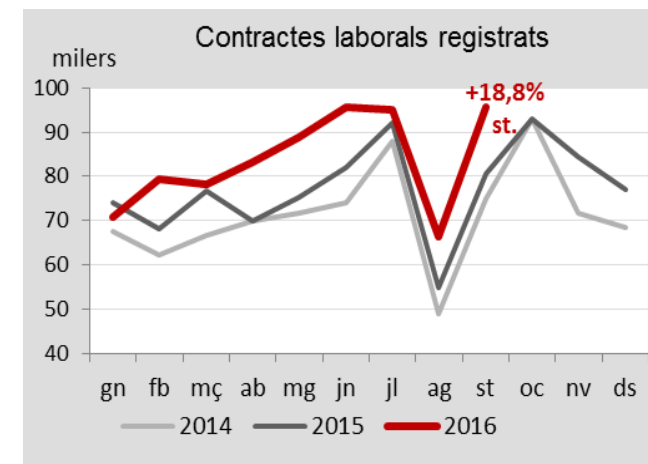
Mercat de Treball

Com el mesos de juny i juliol, l'atur torna al setembre a situar-se per sota de les 80.000 persones, assolint una de la xifres més baixes des de desembre de 2008, amb una trajectòria descendent que es manté ja fa prop de tres anys i mig. Les 79.653 persones registrades al setembre al SOC suposen una reducció en termes interanuals tan intensa com la de Catalunya (-12,1%) i superior a la d'Espanya (-9,1%). El sector serveis presenta el descens més gran en termes absoluts, si bé en termes relatius la millora l'encapçalen la construcció (-20,1%) i la indústria (-16,8%).

Un cop superat el retrocés per motius estacionals del volum d'ocupació de l'agost, l'impuls de la contractació laboral al setembre empeny a l'alça el nombre d'afiliats a la ciutat, un total de 1.045.524 persones. Aquest volum de llocs de treball, uns 38.500 més que un any enrere, suposa el retorn als nivells existents durant els primers mesos de 2009, a l'inici de la recessió, amb una dinàmica expansiva iniciada fa prop de tres anys, i similar a la de Catalunya (+3,9% interanual) i Espanya (+3,1%) i en línia amb el ritme de creixement del PIB.

El fort ritme de creixement interanual de la contractació durant els mesos d'agost i setembre a la ciutat és en bona part reflex de l'augment de l'oferta de serveis lligats a la temporada turística. La xifra de 95.644 contractes de setembre presenta un notable augment dels indefinits (+24%) però també dels que no superen el mes de durada (+26%). L'acumulat dels primers tres trimestres, un total de 753.318 nous contractes, marca un nou màxim de la sèrie històrica, amb un alça de l'11,9% interanual, superior a la de Catalunya (+10%) i Espanya (+7,7%).

Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

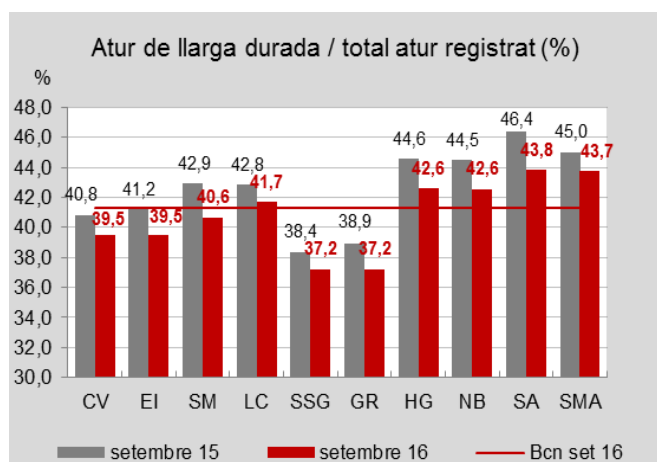
Turisme

Construcció
i immobiliari

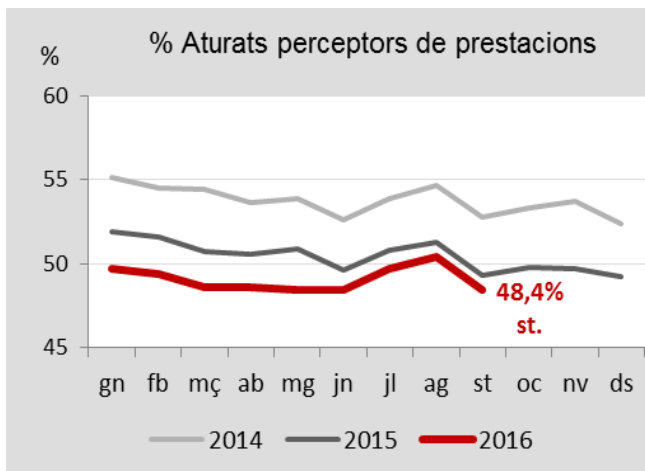
Consum

Transports

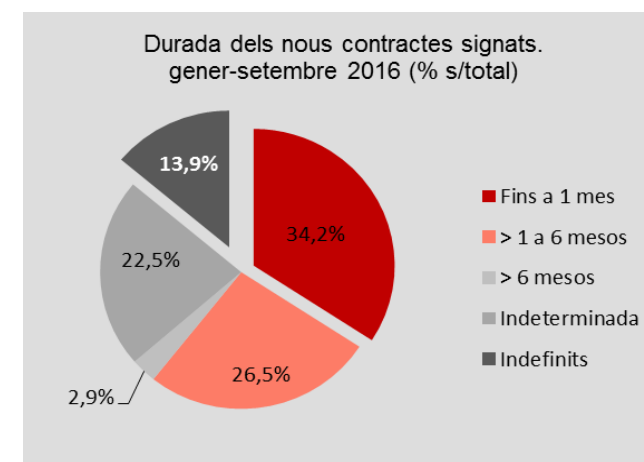
Treball i Cohesió Social

El pes de l'atur registrat en relació amb la població de 16 a 64 anys és del 7,6% al setembre, amb una reducció d'un punt respecte a un any enrere (8,7% al setembre de 2015). Malgrat la generalitzada reducció a tots els districtes, la polarització es manté especialment a nivell de barris: l'estimació del pes de l'atur a Ciutat Meridiana (15%) s'ha reduït respecte a l'any anterior (17,1%) però segueix gairebé quintuplicant la de Pedralbes (3,2%). Els aturats de llarga durada, 32.900 persones que porten un any o més sense treballar, suposen el 41,3% de l'atur registrat i les dones representen el 57,4% d'aquest col·lectiu.

Malgrat la positiva evolució dels indicadors del mercat de treball, la taxa de cobertura de l'atur no ha fet més que reduir-se des del màxim a que va arribar el març de 2010 (73,1%). Al setembre de 2016 marca mínims, mantenint-se per sota del 50%, el que suposa que una de cada dues persones en situació d'atur no rep cap mena de prestació o subsidi. Aquesta evolució no es pot deslligar de l'elevat pes del col·lectiu d'aturats de molt llarga durada, que porten 2 anys o més a l'atur i representen el 26,3% de l'atur registrat, amb una major proporció de dones (58,3% del total). El 84% d'aquest col·lectiu no té estudis post-secundaris.

Tot i el fort impuls dels contractes indefinits, que lideren el creixement en termes relatius els primers nou mesos de 2016 (+16,8% interanual), el seu pes sobre el total de la nova contractació és molt baix encara (13,9%). Els contractes temporals també han crescut de forma notable (+11,1%). Sis de cada deu nous contractes no superen els sis mesos de durada i més d'un terç (34,2%) no arriben a 30 dies, tot i que aquesta modalitat va perdent pes en relació amb un any enrere, quan representava el 39,5% del total. Les dones tenen un major pes relatiu als contractes temporals (on representen el 51,5% del total) que als indefinits (només el 48,8%).

Síntesi

Mercat
de Treball**Empresa**

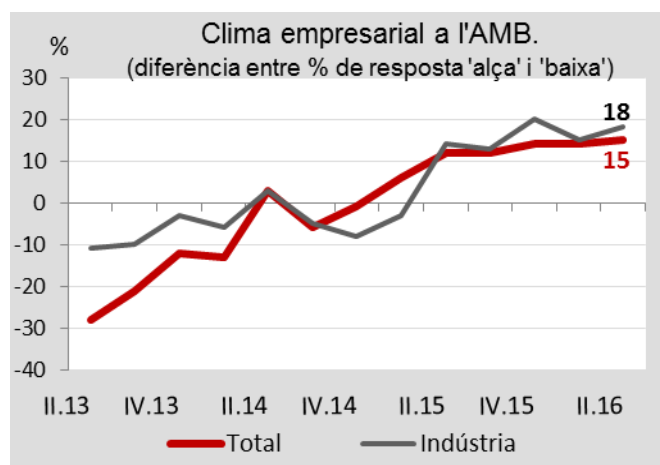
Turisme

Construcció
i immobiliari

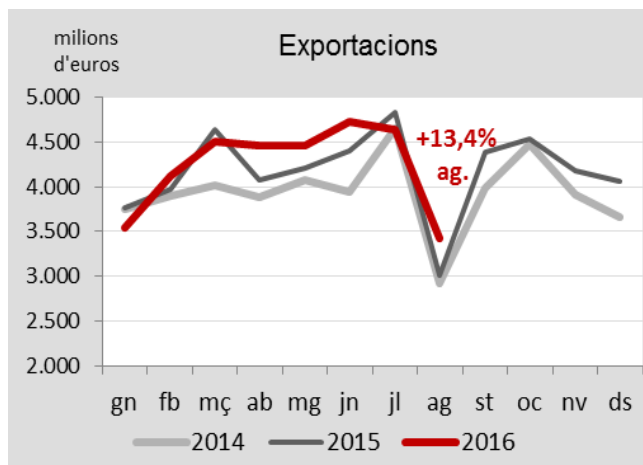
Consum

Transports

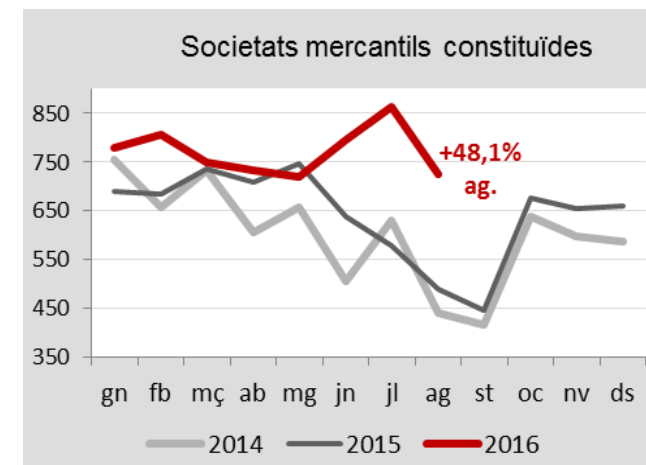
Empresa

El saldo positiu de la marxa dels negocis a l'AMB ja fa més d'un any i mig que dura i el 2n. trimestre de 2016 es registra, un cop més, el millor resultat global des de l'inici de la sèrie el 2009. La millora respecte a un any enrere és general a tots els sectors, però la magnitud dels saldos presenta notables diferències: el resultat més positiu correspon de nou a l'hostaleria mentre que la construcció registra encara un saldo lleugerament negatiu, segons l'enquesta realitzada a 1.052 empreses de l'AMB.

Després del retrocés del mes de juliol i malgrat l'alentiment del comerç mundial, les exportacions de la província tornen a registrar un significatiu increment interanual a l'agost, per l'impuls de les vendes tant dels béns d'equipament (+27%) com dels productes químics (+15%), empenyent a l'alça les del conjunt d'Espanya (+8,9%). L'acumulat dels primers vuit mesos de l'any presenta un augment més moderat (+2,9%) però igualment superior al d'Espanya (+1,3%), on l'àrea de Barcelona representa una cinquena part del total (20,3%).

Malgrat el retrocés respecte al juliol, la constitució de societats mercantils manté a l'agost un fort ritme de creixement interanual, semblant al de Catalunya (+47,3%) i superior al d'Espanya (+23,4%). L'acumulat del període gener-agost, prop de 6.200 societats creades a la ciutat amb 49.200 euros de capital mitjà, registra també una variació molt positiva (+17% interanual). Del total de societats constituïdes a Catalunya al mateix període, un 39,3% correspon a Barcelona, i a la província només hi ha hagut 671 dissolucions front a les 12.476 constitucions.

Síntesi

Mercat
de Treball

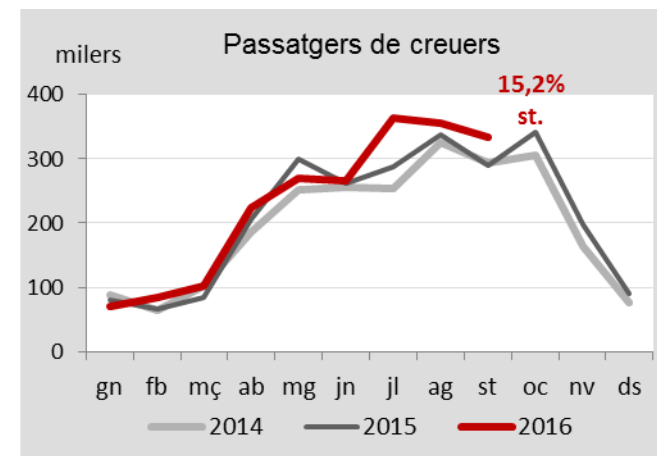
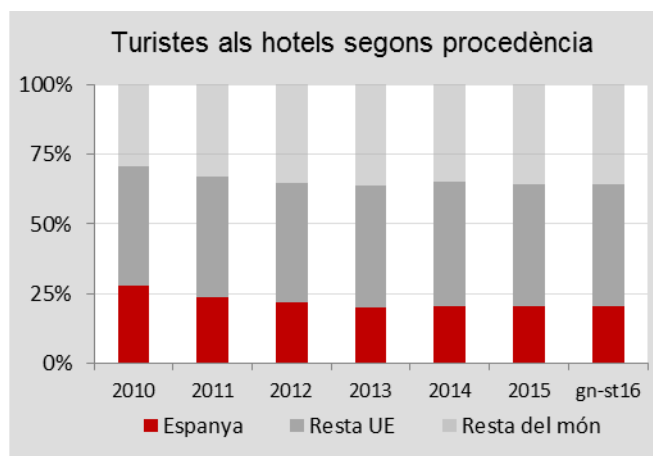
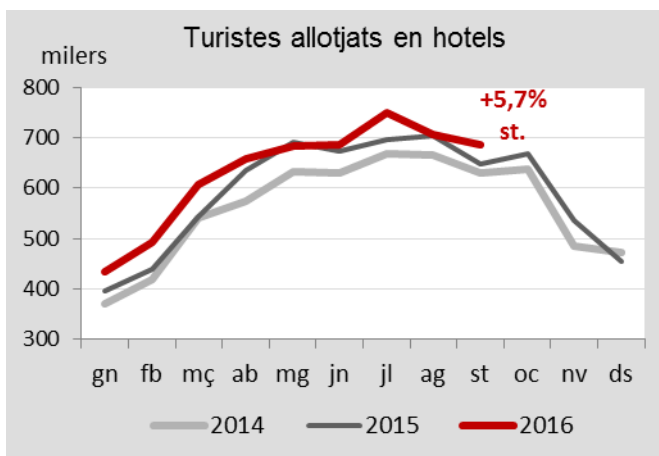
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

Setembre tanca un estiu excepcional en registres d'activitat turística, amb màxims de pernoctacions i visitants i forts augments de facturació de les empreses d'hoteleria i creació d'ocupació. Si per una banda la millora de la conjuntura econòmica i del mercat de treball continuen impulsant la demanda interna, és la procedent de l'exterior la que aporta els fluxos de visitants més importants (un 85% de les pernoctacions). A banda dels atractius propis i de l'abaratiment del transport, la situació geopolítica, els conflictes armats i els atacs terroristes puntuals a zones i ciutats turístiques retiren turistes d'algunes zones i els aporten a d'altres; en aquest darrer cas, Barcelona i Espanya se'n beneficien perquè ofereixen una imatge d'estabilitat i seguretat.

La millora de la connectivitat i la rebaixa de tarifes aèries amplia cada cop més el ventall de països de procedència dels turistes que visiten la ciutat. Els principals emissors continuen sent els grans països de la UE (Gran Bretanya, França, Itàlia i Alemanya) i Estats Units, tots ells amb augments d'entre el 3 i l'11%. De moment, el Brèxit no ha tingut gran impacte sobre la demanda dels britànics (en termes de visitants, han augmentat un 11,2% des del gener), si bé caldrà esperar per a avaluar l'efecte de la devaluació de la lliura. Entre les nacionalitats a l'alça, destaquen sud-coreans, xinesos i asiàtics en general, argentins i croates; entre les que baixen, nòrdics, holandesos, austríacs i russos.

Setembre tanca un trimestre notablement expansiu pel que fa als viatgers de creuers, amb ascensos en totes les categories: els passatgers de port base han depassat en el tercer trimestre de l'any per primer cop la frontera del milió (+15,2%), alhora que els passatgers en trànsit han invertit la tendència negativa dels dos trimestres anteriors creixent un 8,2%. També ha augmentat el nombre de vaixells que han atracat als molls (+2,4% en l'acumulat anual), entre els quals n'hi ha alguns dels més grans del món. Pel que fa als usuaris de ferris (línies regulars principalment amb Balears, Itàlia i Nord d'Àfrica) també segueixen a l'alça, amb una taxa de creixement fins al setembre del 8%.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

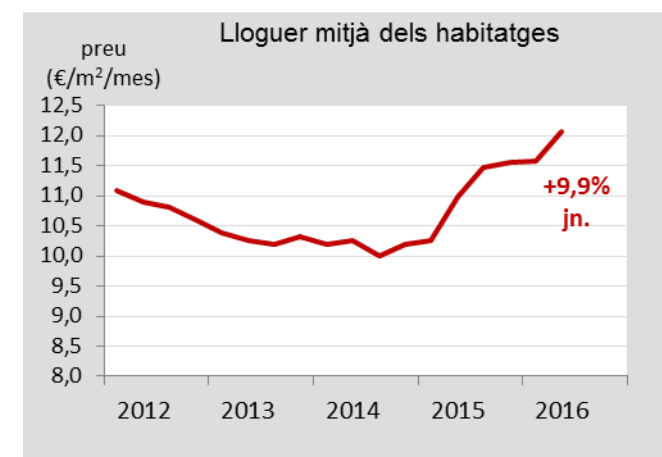
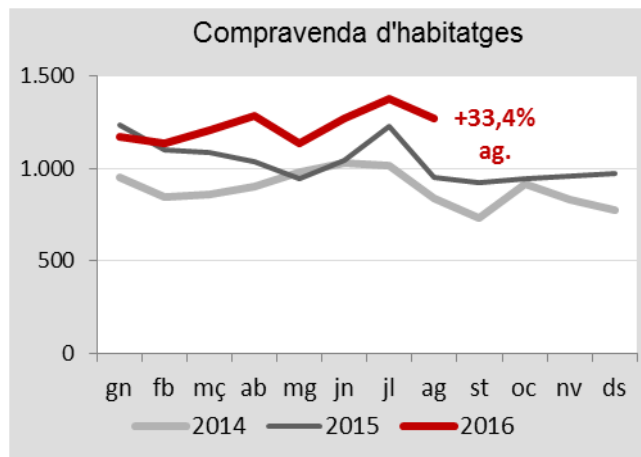
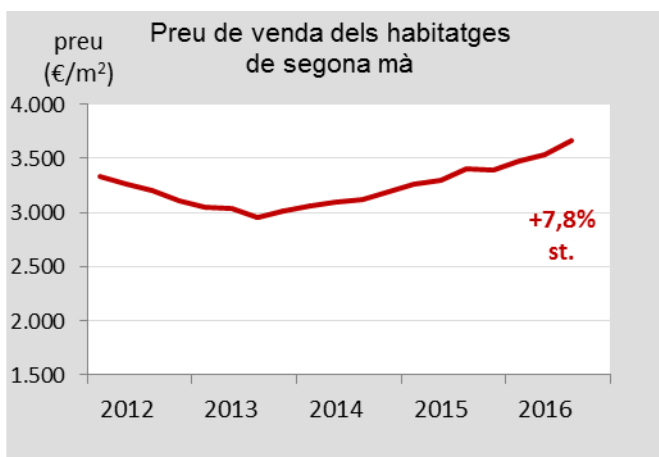
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Construcció i mercat immobiliari

Els indicadors del mercat immobiliari palesen que la recuperació ha deixat de ser incipient i està en vies no només de consolidar-se sinó d'accelerar-se. A més, les dades mostren que s'està generalitzant a tots els segments del mercat i apunten a que tindrà continuïtat ens els propers mesos. Amb una demanda a l'alça -enfortida per la creació d'ocupació, la recuperació de les rendes i la millora de la confiança en un entorn de tipus històricament baixos-, i una pressió inversora creixent, els preus s'enfilen de forma generalitzada, tant en l'obra nova com en la segona mà; una tendència que s'emmarca en la recuperació global del sector al país i que s'escampa per tota la ciutat.

Després d'uns mesos molt expansius, amb alces interanuals de dos dígitos, el ritme de creixement de la compravenda d'habitatges a la ciutat s'accelera encara més a l'agost, amb l'impuls de la 2a mà, que repunta un 36%, d'acord amb les dades dels registres de la propietat. El nombre d'operacions al llarg dels primers vuit mesos de 2016, gairebé 9.900 en total, suposa un augment del 14,3% interanual, més moderat en el cas dels habitatges nous (+11%) que al segment dels usats (+14,7%), que representen més del 90% del total de transmissions a la ciutat. A Catalunya la compravenda registra un increment més intens (+20,2%) que al conjunt d'Espanya (14,8%).

El preu del lloguer residencial encadena sis trimestres amb pujades, impulsat per la forta pressió d'una demanda cada cop més nombrosa, en què llars familiars, població flotant i inversors competeixen per un parc de lloguer relativament exigü, que a més està rebent en algunes àrees una forta pressió del turisme. Atès que l'oferta de lloguer social és molt limitada, el fet que la pujada sigui generalitzada a tots els districtes està forçant la discussió sobre la regulació d'aquest mercat; entre d'altres mesures, es pren en consideració la via del control dels increments de preus, amb la vista posada en els precedents de París i Berlín.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

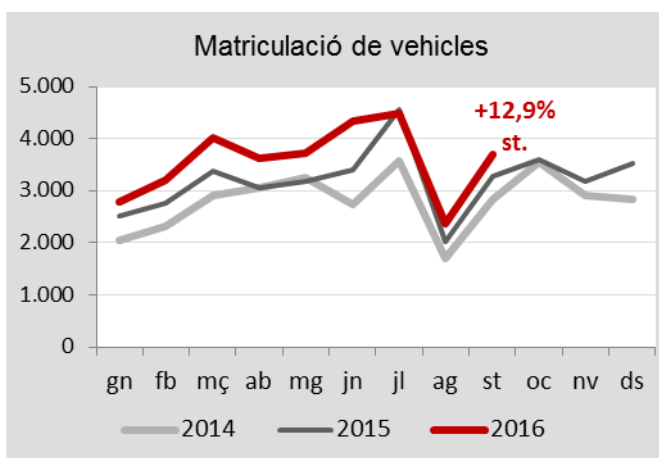
Turisme

Construcció
i immobiliari

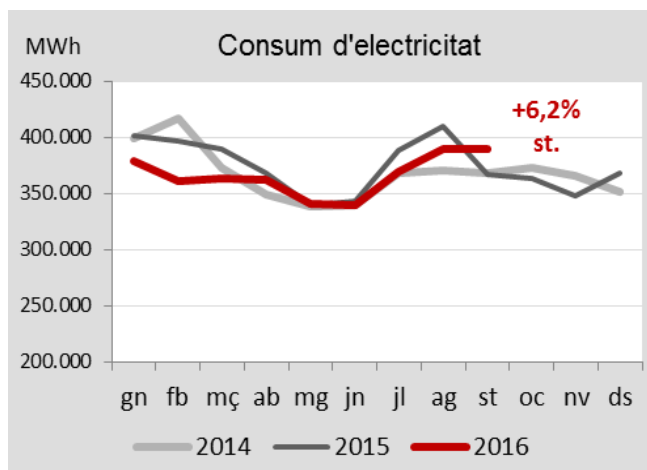
Consum

Transports

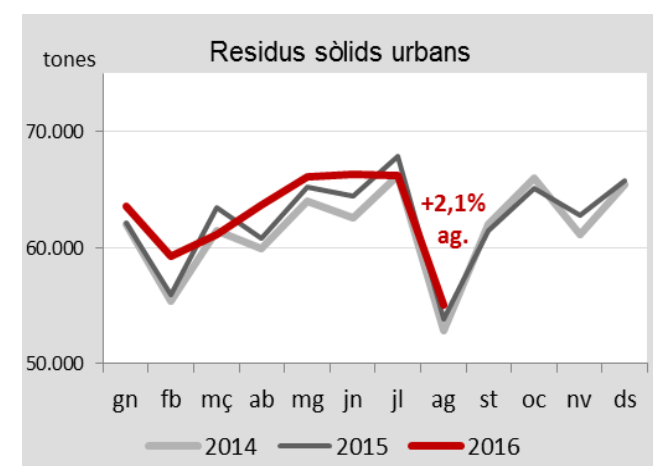
Consum

El parc automobilístic de Barcelona continua renovant-se en un context de producció sectorial en màxims i d'alta competència entre marques. El ritme de creixement de matriculacions es manté molt alt al setembre (+12,9%), ja sense els incentius públics però ben sustentat en un seguit de factors que continuen afavorint la demanda, des del creixement econòmic a l'augment d'empreses i d'ocupació en un entorn de disponibilitat de finançament a preus molt atractius. Aquesta expansió sostinguda ha situat els volums de vendes en els valors més alts dels darrers set anys, però encara lluny dels màxims de 2007-2008. Al setembre s'esmorteeix l'impuls de la renovació de flotes empresarials i de vehicles de *renting*.

El consum elèctric de baixa tensió s'estabilitza al setembre respecte a l'agost, però en termes interanuals presenta un significatiu repunt, tant al segment domèstic (+6,5%) com al productiu (+5,9%), després de registrar taxes negatives pràcticament durant tot el que portem de 2016. Tanmateix, aquest repunt no altera la tendència a la contenció de la demanda i l'acumulat dels primers tres trimestres de l'any presenta una disminució (-3,1%), de similar intensitat a les llars (-3,2%) i al segment comercial-industrial (-3%). Mentre les llars moderen la demanda per calefacció i refrigeració, la reducció del consum al segment productiu tant podria ser un indicador avançat d'un alentiment de l'activitat, com d'una major eficiència energètica.

La recollida de residus augmenta a l'agost en relació amb un any enrere, amb increment més intens de la fracció selectiva (+2,7%) que de la resta (+1,8%). Tanmateix, l'acumulat dels primers vuit mesos de 2015 registra un alça de l'1,5% interanual, essent la fracció rebuig la que més creix (+2,1%). En aquest període, la recollida selectiva, amb un moderat augment del 0,6% interanual, representa el 35,7% del total de residus, tres dècimes menys que un any enrere, pel descens de la fracció de paper-cartró (-5%) i en menor mesura de l'orgànica (-0,5%), la que més pes té sobre el total recollit selectivament (43%). La fracció de voluminosos és la que registra l'alça més important en aquest període (+8,4%).

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

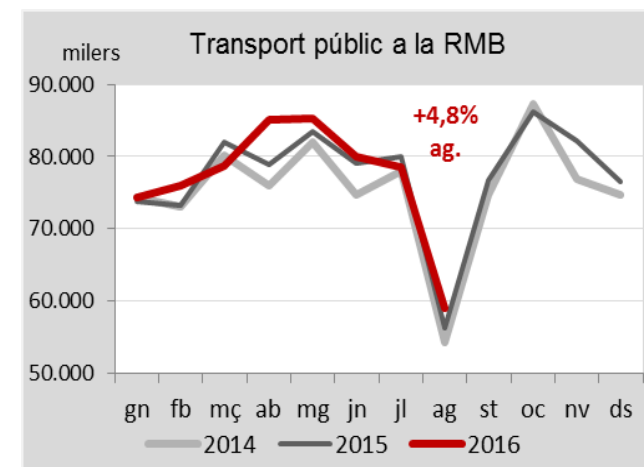
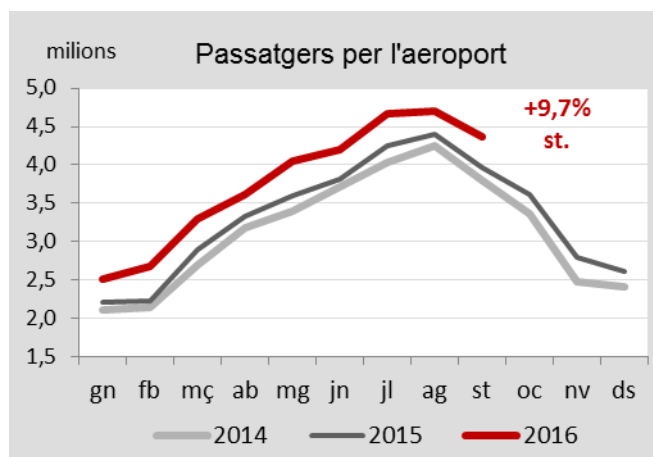
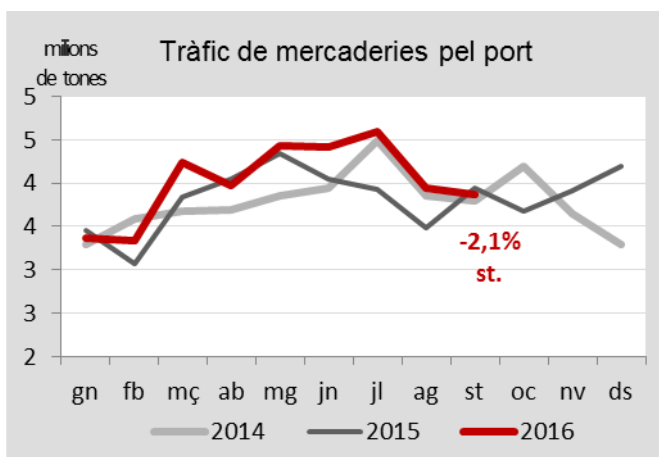
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Transports

La notable dinàmica expansiva del tràfic portuari de mercaderies dels darrers quatre mesos s'interromp al setembre i anota un lleuger retrocés del 0,2% en un escenari en el que el comerç mundial està pràcticament estancat. L'acumulat anual es manté a l'alça, amb una taxa del 5,9%, gràcies principalment a l'impuls de la càrrega general i, en menor mesura, dels dolls sòlids, mentre que els líquids a doll segueixen en negatiu. Enguany, el tràfic de cabotatge i el de contenidors lideren el creixement; en particular, s'han transportat gairebé 1,7 milions de TEU (+16,2%), amb augments destacats tant en el tràfic de cabotatge (+13%) com en l'exterior (+8%, amb Xina, EUA i Índia com a principals ports d'intercanvi), i un important repunt del segment de transbordament.

L'impuls de les aerolínies de baix cost continua empenyent a l'alça els registres de passatgers aeroportuaris. Setembre afegeix un nou rècord amb 4,3 milions, un 9,7% més que un any enrere, mentre la taxa de creixement de l'acumulat anual se situa en un 11,1% i dobla la registrada el 2015. Tots les grans àrees geogràfiques participen d'aquest creixement, però és el trànsit amb la UE -que representa un 56% del total i creix un 10% fins al setembre- el determinant de l'expansió sostinguda. Les rutes intercontinentals -entre les quals destaca Amèrica Llatina i el Carib- segueixen en forta expansió amb una taxa del 15,4% en l'acumulat anual. El turisme i la competència entre companyies són els elements claus de l'expansió.

El transport públic col·lectiu a la RMB torna a taxes positives a l'agost, amb un increment de la demanda generat en bona part per la forta afluència turística, que ha incidit en la recuperació d'usuaris al metro (+1,6%). Les alces més notables en termes absoluts es registren a la xarxa d'autobusos de TMB i a la resta d'autobusos metropolitans, mentre que els tramvies presenten l'augment més intens en termes relatius (+11,3% interanual). L'acumulat dels primers vuit mesos de l'any, un total de 623,3 milions de viatgers, registra una alça de l'1,6% interanual, gràcies a l'impuls del Bus TMB (+4,8%) i a l'oferta de noves línies interurbanes de bus exprés, el perllongament de FGC (+3,1%) i l'augment de demanda als tramvies (+5,3%), mentre les validacions al metro retrocedeixen (-1,5%) per l'impacte de les vagues.

